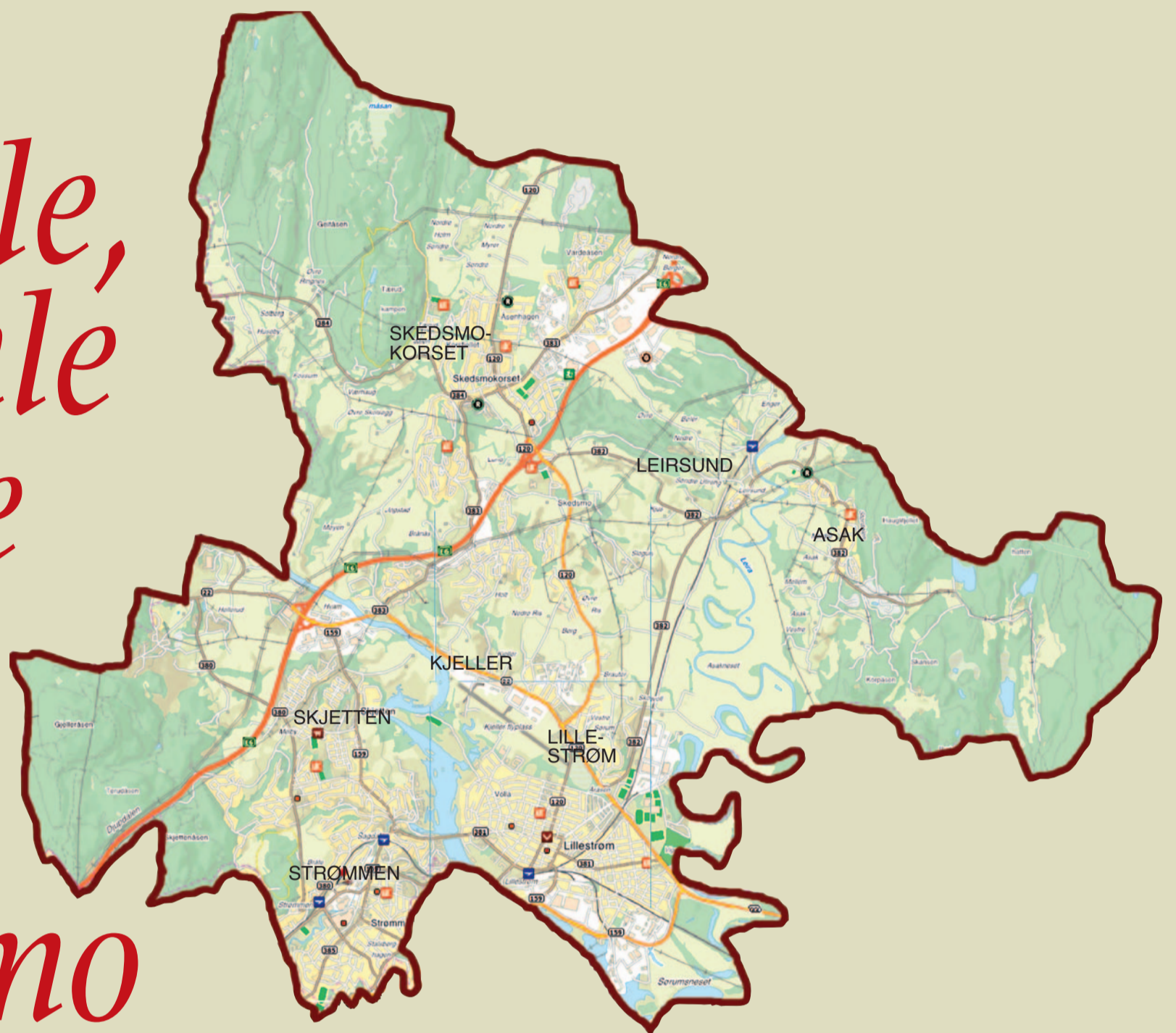

møteplasser

Gjennom historien har befolkningen i Skedsmo hatt mange ulike arenaer som møteplass. Med kåseri, utstilling og busstur vil vi vise et bredt utvalg av møteplasser som har vært eller fortsatt er i bruk i Skedsmo – til fest eller hverdag, for store grupper eller bare noen få, på tilfeldige eller arrangerte steder.

*Eldgamle,
litt gamle
og nyere
møte-
plasser
i Skedsmo*

17. mai på Huseby i 1946.

Program for kulturminnedagene 2012:

Tirsdag 4. september kl 19.00:

Kåseri med lysbilder om gamle og nyere møteplasser, Skedsmo bygdemuseum, Huseby gård.

Onsdag 5. september kl 18.00:

Åpning av utstilling i Skedsmo rådhus. Utstillingen vises alle dager til og med søndag 16. september, i helgene kl 12.00-15.00.

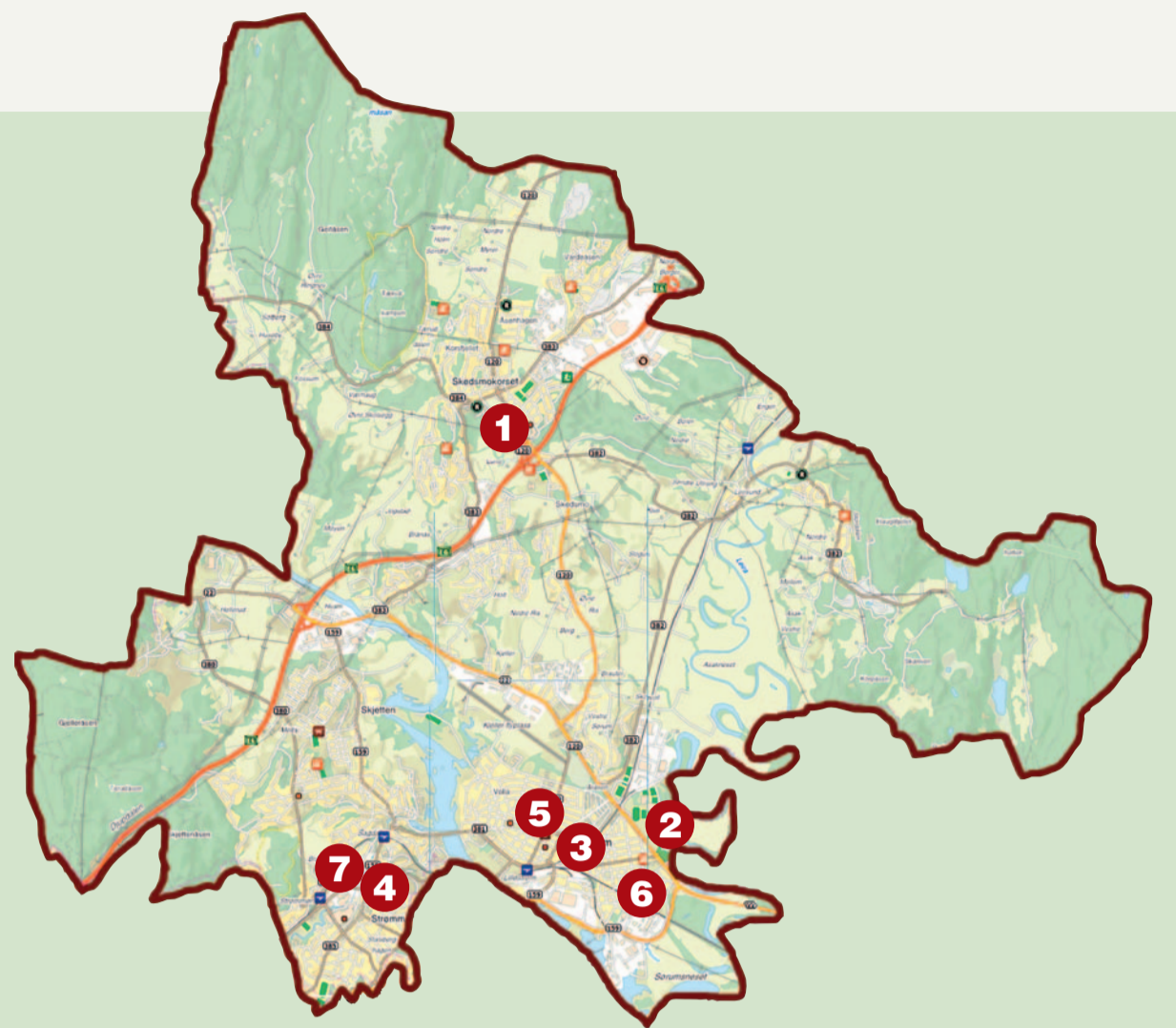
Søndag 9. september kl 12.00:

Gratis busstur med guide rundt til noen av møteplassene. Turen starter utenfor bussterminalen i Lillestrøm og avsluttes ved Lurkahuset.

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

Markeds- plasser og kultur- arenaer

1. Huseby gård

Etter mange hundre år som prestegård og 35 år som fattiggård, ble stedet gjort om til museum i 1937. Tunet har siden den gang vært brukt til feiring av 17. mai, St. Hans og Barnas dag, før det i noen år var arena for Husebyfestival med karuseller og øltelt og de siste sju årene et mer tradisjonelt Husebymarked.

17. mai feiring på Huseby i 1946. Det er en åpen plass midt i folkemengden foran våningshuset, kanskje en bane for lek?
Foto Akershusbasen.

2. Dyrskueplassen på Markerud

Fra midt på 1800-tallet var det vanlig med dyrskuer for å øke interessen for husdyrhold. På utstillingsplassen Markerud ved Vigernes ble det hvert år etter 1905 holdt en større utstilling av storfe, svin, hester og andre husdyr. En jury plukket ut dyra med de beste egenskapene og mange mennesker overvar premieutdelingen.

Dyrskueplassen på Markerud
Foto Kari Lunde

3. Lillestrøm torv

Med vekt på "torv" da det opprinnelig lå en torvmyr her. Byens midtpunkt og møtested for torvhandelen gjennom mer enn 100 år.

Torvet mot sydøst, ca 1930.
Foto Lillestrøm historielag

4. Landhandleriet/butikken

Butikken har til alle tider vært et sted hvor man kunne treffes tilfeldig og høre nytt. I dagens handlesentre gjør mange også avtalte treff over en kaffekopp.

Fra C. Andresens kolonial som lå i Bernt Ankers vei i Strømmen. Foto privat.

5. Lillestrøm Kultursenter

Ble opprinnelig oppført som kino i monumental stil i 1926. Senere bygget om og utvidet til kulturhus med konserter og teaterforestillinger. Kinoen er avviklet.

Lillestrøm kino-theater.
Foto Akershusbasen.

6. Sørumparken

Folkepark fra 1927, gitt av gårdbruker Hans Sørum. Musikpaviljongen ble oppført i 1930 og er fortsatt i bruk.

Sørumparken i Lillestrøm, ca 1930.
Foto Lillestrøm historielag.

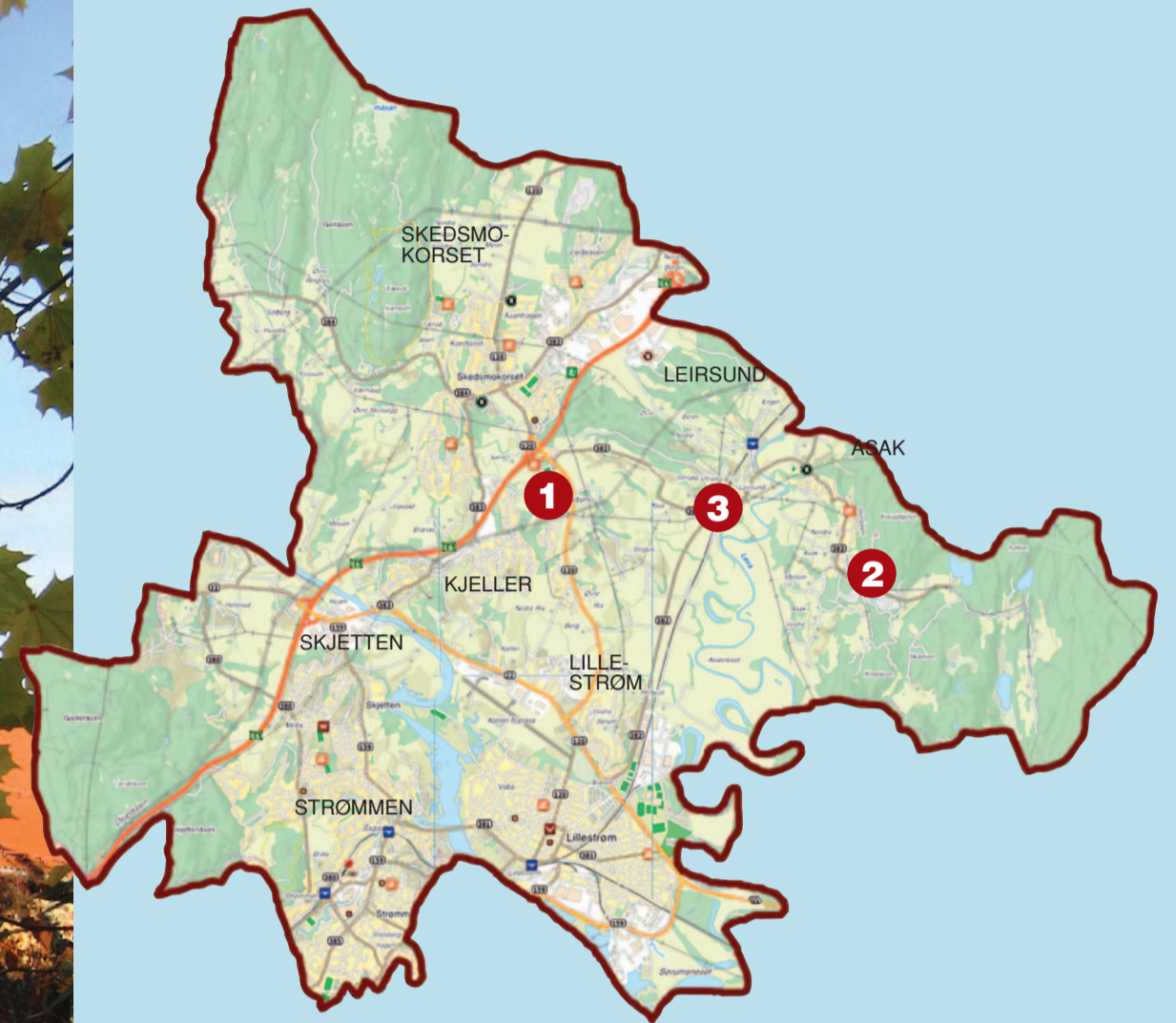
7. Biblioteket

Hovedbiblioteket i Strømmen er et moderne treffsted, med mange mennesker innom hver dag. Ofte arrangeres møter og treff som øker tilstrømningen.

Fra lanseringsmøte for boken Strømmen II i 2008.
Foto Per Klevan.

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

Menighets-arenaer

1. Kirkebakken

Hver søndag etter høymessen samlet folk seg utenfor kirken. Her fikk man vite nytt og her ble det "sladret".
Alle offentlige forordninger og bestemmelser ble kunngjort fra kirkebakken i tidligere tider.

Skedsmo kirke er datert tilbake til ca. 1180.
Foto Kari Lunde.

Bildet øverst viser Strømmen kirke. Foto Steinar Bunæs

2. Asak kirkeruiner

I dag er det bare rester igjen etter den lille middelalderkirken fra 1300-1600 tallet. I tillegg til lokalbefolkningen ble den benyttet av pilegrimer på vandring til Nidaros. Biskop Jens Nilssøn omtalte i 1598 kirken som et øde kapell.

Sommerfest på kirkeruinen ca. 1980.
Foto privat.

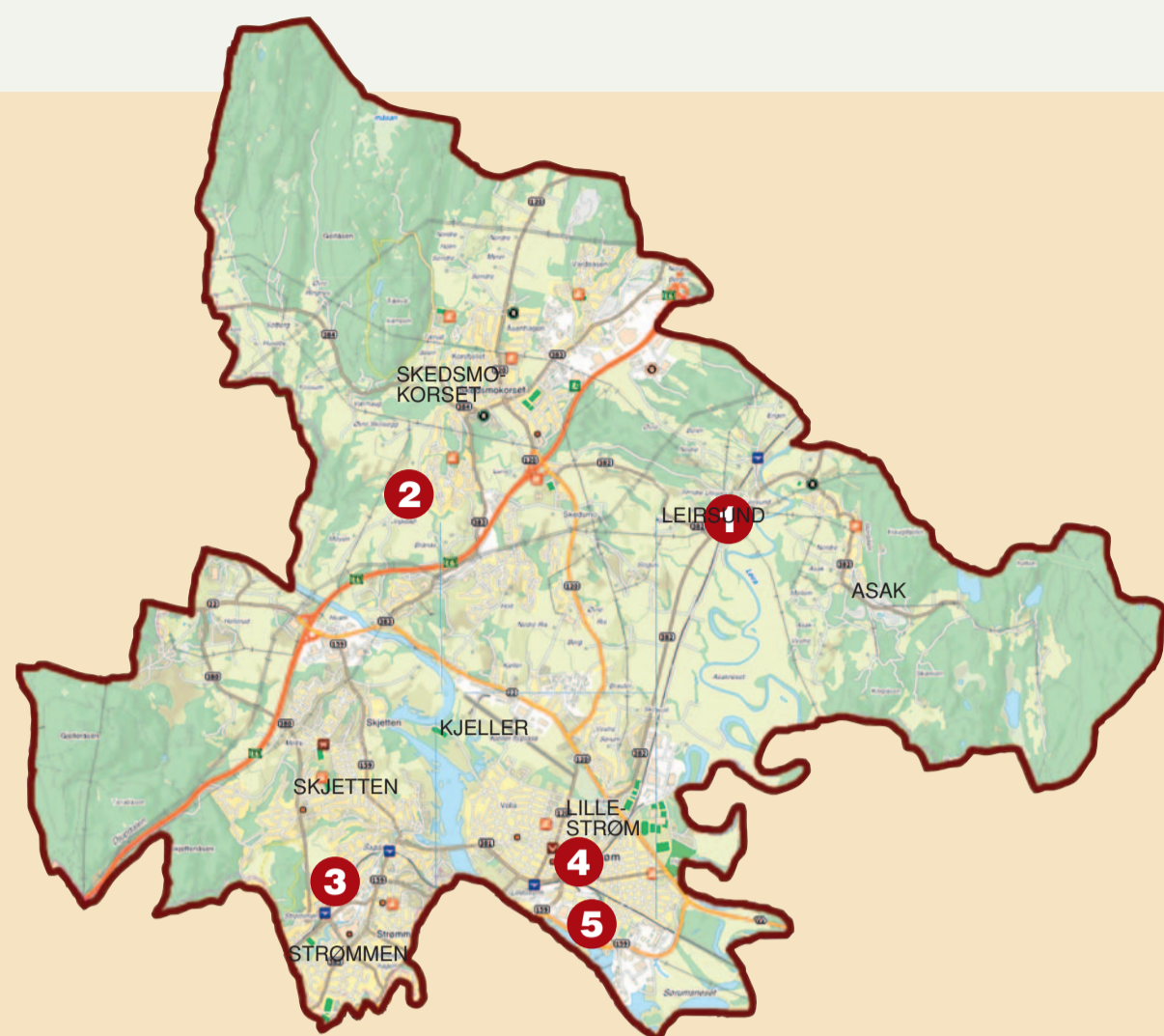
3. Vennely

Indremisjonshuset for Asak og Leirsund ble bygget i 1924. Her var misjonsmøter, søndagsskole, yngrefester og julefester. Stedet har også vært benyttet som dagpark for barn.

Leirsund/Asak kvinnemisjon på Vennely 1983.
Foto privat.

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

På reise

1. Sundstedet på Leirsund

Eldste skriftlige kilde er fra 1557 da sundmannen Oluff ble idømt straff for å ha påført Asakpresten Gulbrand et blødende sår. I 1690 ble det satt opp en stue til reisendes oppvarming ved Leirsund. I Leirsundstuen var det hvilested for bl.a. lasskjørere.

Sundstuen hvor det var hvilested for lasskjørere og andre. Foto privat.

2. Skrimstad skystasjon

De som reiste Oldtidsveien fra Christiania fikk byttet hester på Skrimstad gård. Her har vært folk fra alle samfunnslag, både kongelige, gjøglere og fantefolk. Det gikk ofte vilt for seg når svartkoppene ble tømt.

Skrimstad er nevnt som skystasjon og gjestgiveri allerede i 1668. Gården ligger ved Gamle Trondheimsvei ca 2 km opp fra Kjellerholen. Foto Akershusbasen.

3. Strømmen stasjon

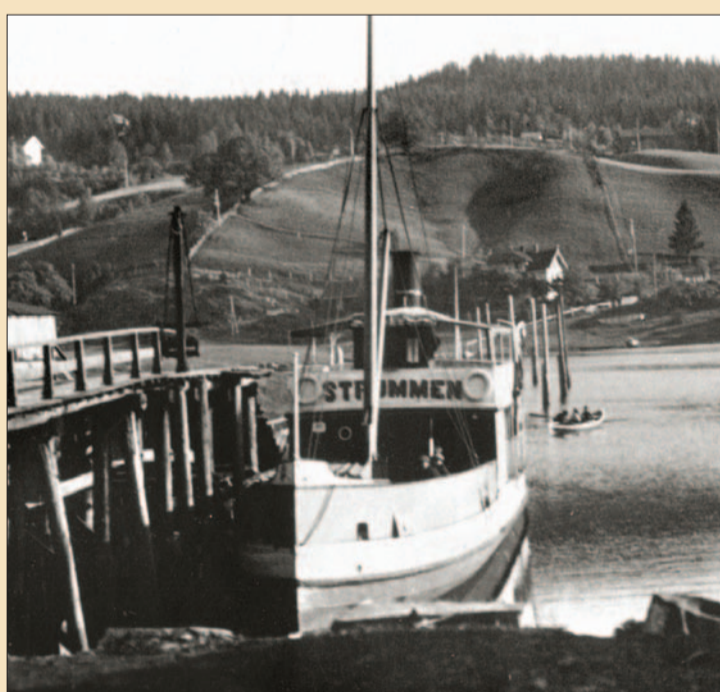
Strømmen stasjon var landets første jernbanestasjon utenfor hovedstaden, innviet 1853. Stasjonen ble stedet for både avtalte og tilfeldige treff. Mange møtte også opp for å følge med på hvem som kom eller dro.

Strømmens eldste stasjonsbygning. Foto Jernbanemuseet.

4. Lillestrøm jernbanestasjon

Anlagt i 1862 med forbindelse mot vest, øst og nord. Landets nest mest trafikkerte. Nærhet til busstasjon og drosjeholdeplass. Tidligere også tilknyttet dampskipsbrygge. På stasjonsplassen lå en krokettbane.

Krokettspill ved den nye stasjonsbygningen, ca 1935. Foto Lillestrøm historielag.

5. D/S Strømmen

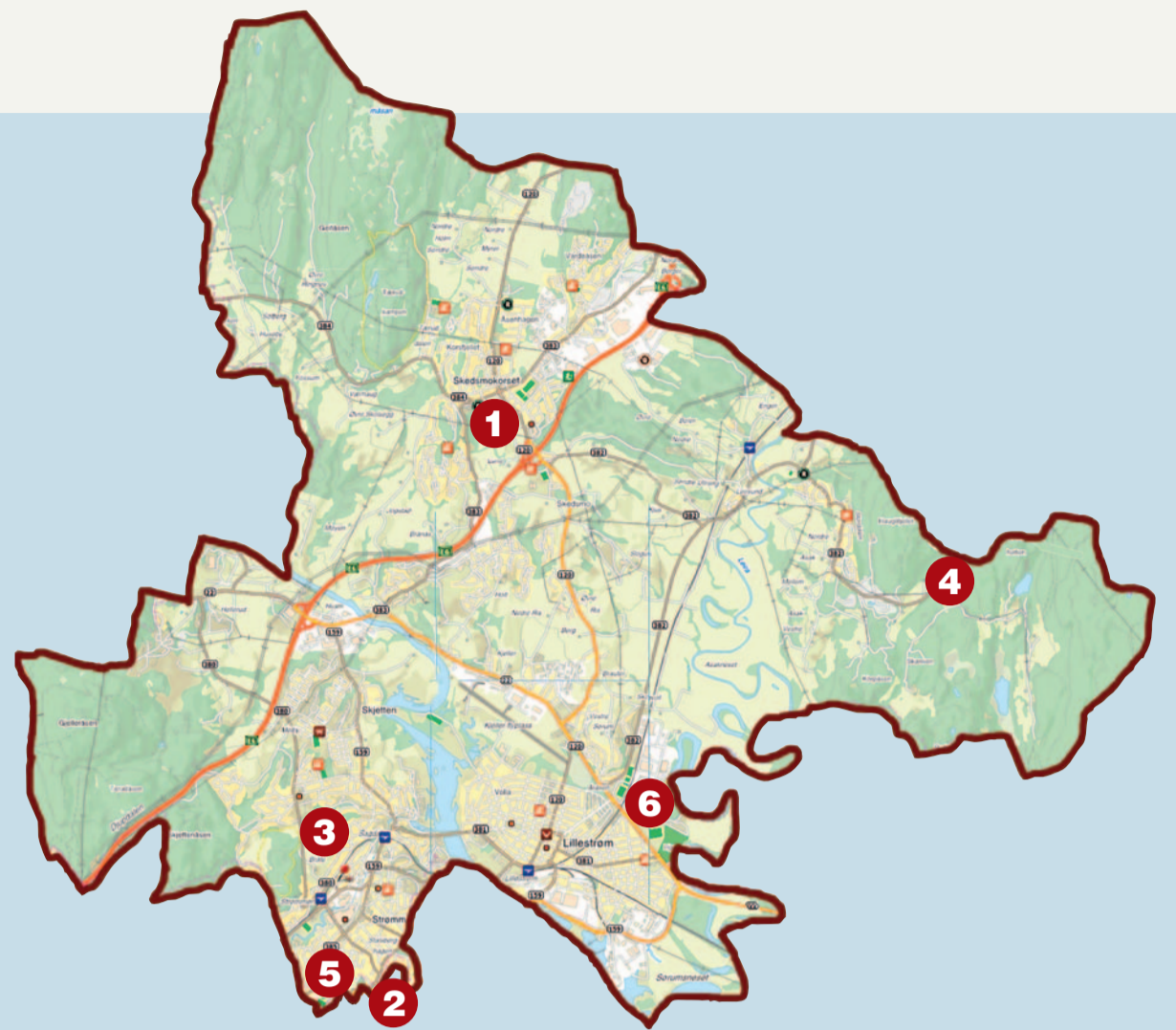
Eneste rutebåt på Øyeren. I trafikk i årene mellom 1865 og 1927. Anløp i Lillestrøm og diverse steder med Sandstangen i sydenden av Øyeren som "endestasjon". Tok både last og passasjerer.

D/S Strømmen ved brygga i kanalen inn til jernbanestasjonen. Foto Lillestrøm historielag.

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

Lek og idrett

1. Husebyjordet

Den store sletta som i eldre tid strakte seg fra Husaby til Løken ved Skedsmo kirke var samlingsplass for leker av forskjellig slag, hestekamper og hesteveddeløp (skeid). Dette har gitt opphav til kommunenavnet Skedsmo, og kommunevåpenet med de tre hestehodene. Løken gård (oldnorsk Løykin) har også vært tingstue. Ved Løken gård (oldnorsk Løykin) har det vært samlet mye folk til lek og moro. Gården har også vært tingstue.

2. Fotballøkker

Der det fantes en åpen plass ble det ofte lek og spill – gjerne fotball. Ballen var det ikke så nøye med, den kunne bestå av sammenrullet avisepapir med hyssing rundt.

Setersletta i Rælingen var et yndet sted å oppsøke. Her er Volla skole på utflukt i 1933. Foto Tormod Sund.

3. Hoppbakker

Hoppporten blomstret opp for hundre år siden, det ble laget små og store hoppbakker nær sagt alle steder hvor det fantes en bakke. Her var det et yrende liv hele vinteren.

Fra et skirenn på Bråtejordet ved Strømmen rundt 1950. Foto privat.

4. Badeplasser

Stampetjernet i Asak og Tjuvhølet i Leirelva var badeplasser for voksne og barn i Leirsundområdet. Ved Nitelva var det også mange badeplasser. Midt på 1960-tallet kom Nebbursvollen med tre bassenger, vannsklier og store friarealer.

Badeliv ved Stampetjernet sommeren 1947. Foto privat.

5. Strømmen stadion

Strømmen var det første laget fra Romerike som spilte seg opp i Hovedserien – det skjedde i 1949. Svært mange har fotballen som sin hovedinteresse – både på stadion og ellers.

Fotball engasjerer og forener. Foto privat.

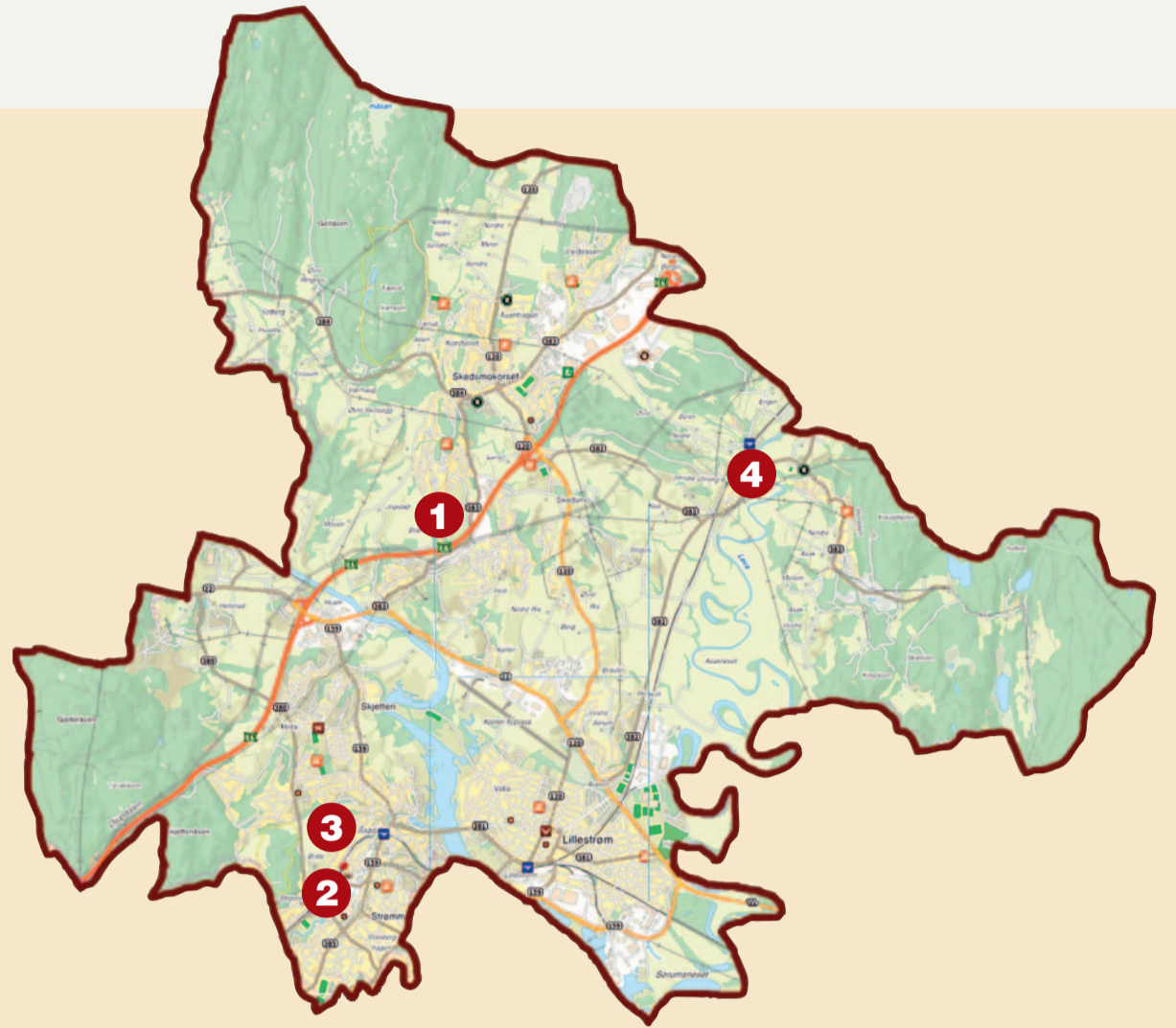
6. Åråsen stadion

Landskjent fotballstadion åpnet i 1951. Har etter to ombygginger plass til ca 12000 tilskuere på tribunen.

Åråsen sett fra luften, 1986. Foto Lillestrøm historielag.

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

Fest- plasser

1. Bergli

Festlokalet ved Trondheimsveien i Brånåsdalen ble bygget av Skedsmo ungdomsforening i 1896. Her var dans hver lørdag med en del fyll og slagsmål, særlig når det kom "inntrengere" fra Lillestrøm. Det roet seg da Bondeungdomslaget overtok.

*Bergli slik det ser ut i dag.
Foto Steinar Bunæs.*

2. Folkets Hus

Folkets Hus ble et samlingssted for store deler av befolkningen. Her var det møter, dans og andre hyggetreff. Folkets Hus kom tidlig både i Lillestrøm og Strømmen.

*Folkets Hus i Strømmen slik det var fra 1910-1960.
Foto Akershusmuseet.*

3. Folkeparken Rettenparken

Rettenparken var i årene etter andre verdenskrig et populært treffsted i Strømmen. Den lå i et skogområde nær Vestbygårdene, og hadde friluftscene, kafé og dansegulv. Både Sangens og Musikkens dag, dansekvelder og friluftsmøter ble lagt hit.

*Fra 17. mai 1952 i Rettenparken.
Foto Odd H. Arnesen.*

4. Nedre Enger

Denne herskapelige villaen ble innkjøpt av Leirsund Velforening i 1947. Her ble arrangert 17. mai feiringer, stevner, møter i lokale foreninger, klubbaften i idrettslaget, juletreffester, dansefester, bryllup, konfirmasjoner m.m.

Barn på husmorlagets sommerstevne, Nedre Enger 1955. Foto privat.

Mange av lokalene har vært brukt til private festligheter - her fra et bryllup i Trevar'n på Strømmen. 1961.

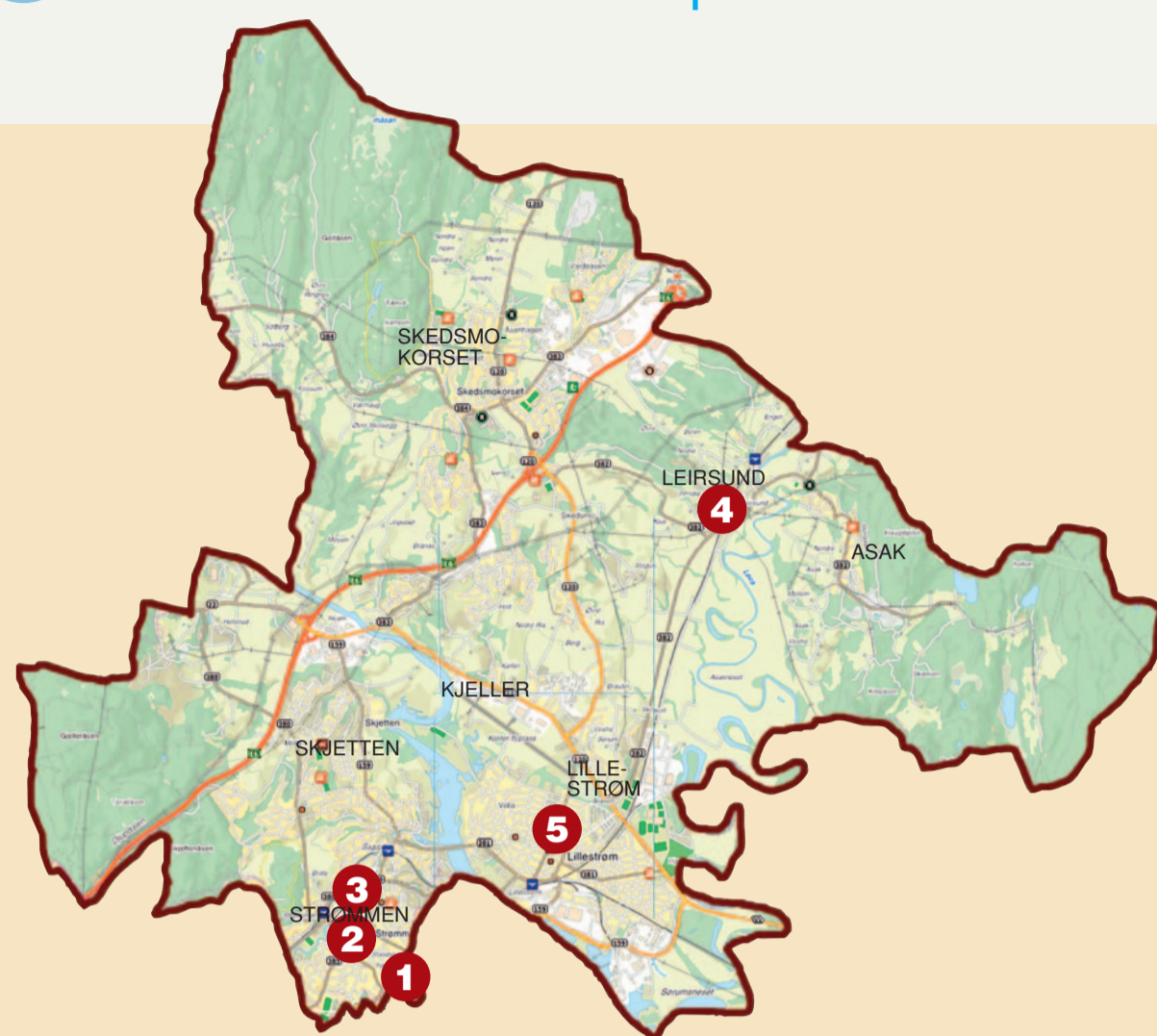
*Trevar'n Strømmen 1961.
Foto privat.*

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

Korsveier og hjørner

1. Korsveien

Betegnelsen KORSVEIEN ble flere steder i Skedsmo brukt på veideler hvor folk møttes. Her et eksempel hvor veien har fått navn etter dette: Korsveien Hagan på hjørnet av Korsveien og Gamle Strømsvei.

Veiskilt for Korsveien ved Stalsberghagen.
Foto Steinar Bunæs.

2. Hjørnet

Strømmens fotballtilhengere hadde Konten på hjørnet av Nygata og Strømsveien som møtested. Her ble det snakket fotball, grundig og lenge. I klubbavisen alltid omtalt i egen spalte: HJØRNET. Hjørnet i 1950-årene. Foto privat.

3. Vannposten

Arbeiderboligene i Sagdalsveien på Strømmen fikk ikke innlagt vann da de ble oppført i 1890-årene. Vannposten ute i gården var et naturlig treffsted for alle som bodde der - kanskje også for folk i nabolaget. Slik var det helt fram til husene ble erstattet av nye i 1958.

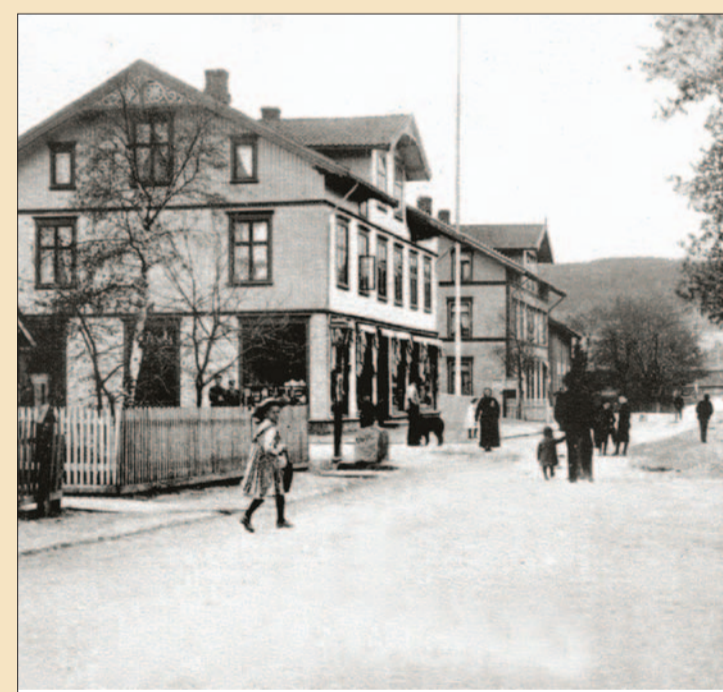
Klesvask ved vannposten, ca 1935.
Foto Akershusmuseet.

4. Skøyengangen

Etter å ha levert melk på meieriet la bøndene hjemveien om Gamle Leirsund landhandleri ved jernbanestasjonen. På 1950-tallet møttes ungdom på gangen utenfor landhandleriet på kvelden og i helgene, og om våren var det klamping på plassen utenfor.

Martin Schøyens butikk, samlingssted for ungdom på Leirsund på 1950- og 60-tallet.
Foto privat.

5. Foseidhjørnet

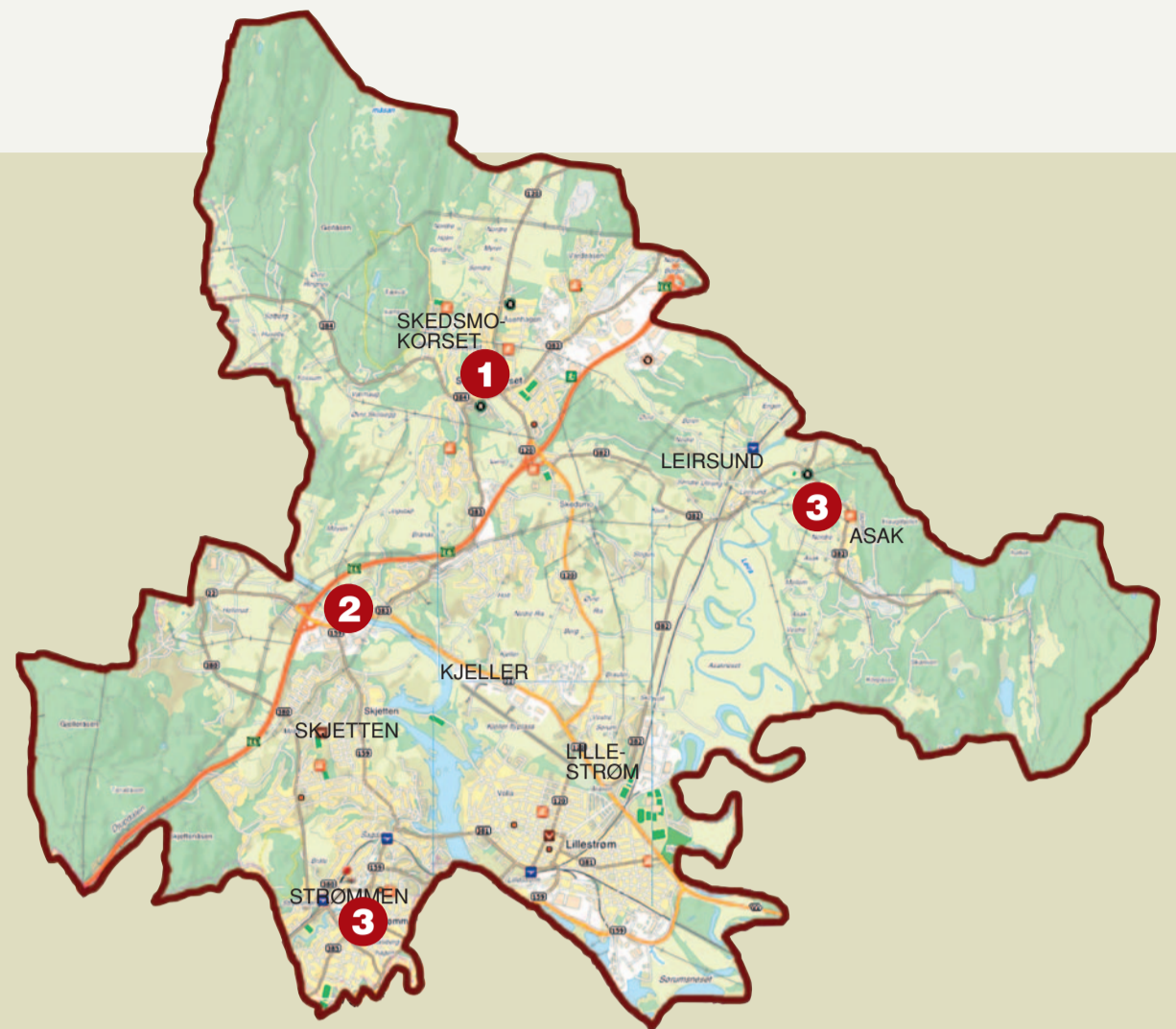
Sentralt kryss omgitt av forretninger, tidligere telehus, posthus og kiosk. Lillestrøms første lyskryss, Fjeldberghjørnet, lå 250 m høyere oppe.

Krysset Voldgaten / Storgaten mot syd, ca 1905.
Foto Lillestrøm historielag.

møteplasser

Eldgamle, litt gamle og nyere møteplasser i Skedsmo

Kiosker og kafeer

1. Marta Korset

Marthe Isingrud drev hvilestue og bevertningssted i Skedsmokorset. Hit kom mange frosne karer som kjørte møkk fra Pudretten i Lillestrøm. Tint møkk fra støvlene ga en sterk atmosfære i rommet.

Marta Korsets kafé i Skedsmokorset, ca 1920.
Foto Akershusbasen.

2. Norheim kafé

På Norheim kafé kunne ungdommen nyte en brus i timesvis for noen få øre.

Norheim kafe lå i Trondheimsveien ved Hvam, 1936.
Foto Akershusbasen.

3. Kiosker

Kiosker dukket opp i et stort antall over hele kommunen. Både kioskene og mange av kafeene var steder hvor yngre og eldre traff hverandre – tilfeldig eller regelmessig.

Bua i Skolegata på Strømmen er ikke mer, og kiosken på Asak er i dag stengt. Foto privat.

